

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben hához hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
 Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
 A szombati számokra helyben és vidéken:
 Az óbecsei melléklettel együtt félévenként 2 korona,
 anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Szabadka, IV., Rakóczi-utca 30. sz. Telefonszám 306.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
 Kéziratok nem adóznak vissza. — Hirdetések
 Aranyhály szerint.

A bácsmegyei keresztény szociálisták nagygyűlése.

Zenta, 1908. június 28.

Impozáns módon folyt le a bácsmegyei keresztény szociálisták zentai nagygyűlése. Lelkes zentai elvbarátaink ez alkalommal minden erejüket összehozták, hogy a siker minél fényesebb legyen. És nem hiába: lelkesedésük s fegyelmességük magával ragadta Zenta népe színe-javát, mely mindvégig velük ünnepelt. Lélekemelő és vigasztaló látvány volt az, mikor ur és szolgál, nagy- és kisbirtokos gazda és napszámos a legszebb összhanggal egyesült a keresztény szociális eszmék közös szeretetében. Lélekemelő volt, mert az ily jelenségnek látása — főleg a mai osztálygyűlölettel viszhangzó korban — csak lélekemelő lehet. Vigasztaló volt, mert bizony sokan már már azt hittük hogy vége az egyes társadalmi osztályok között fennálló régi szép egyetértésnek s a mai nap kézzel foghatóan megmutatta, hogy a keresztény szociális eszmék azt egész teljességében és főnségében visszavarázsolhatják. Ime ez a bácsmegyei keresztény szociálisták zentai nagygyűlésének főlemelő tanulsága!

A zentaiak megmutatták, mily váratlanul szép eredményeket képesek elérni a komoly, férfias és lankadatlan szociális munka. Most még csak az marad hátra, hogy ezt a lankadatlan szociális munkát a régi lelkesedéssel s a régi kitartással tovább folytassák s hogy nemes példájukat a többi bácsmegyei egyesületek is buzgón kövessék. Mert bizony-bizony mondom nektek a keresztény ujjászületés ügybarátainak, hogy csak ily irányú lelkes és kitartó munka gyümölcse lehet az annyira óhajtott keresztény regeneráció Magyarországon.

Részletes tudósításunkat a nagygyűlés lefolyásáról a következőkben adjuk:

A budapesti vezéreket s a vidéki kiküldötteket a reggeli vonatnál fehérruhás leányok, árvalányhajás s magyar csizmás le-

gények és több száz főnyi jelvényes munkás fogadta.

A zentai keresztény szociális egyesület elnökének Balog Imrénének rövid üdvözlő szavai után a zentai rézbanda lelkes hangjai mellett vonult be a szépen rendezett menet az egyesületi helyiségbe. Elöl a nemzeti színű zászlót vitték, melyet szép szalasz magyar legény büszkén lobogtatott, utána jöttek jobbról a fehérruhás leányok, balról a magyar ruhás legények hosszú sora, a központi s a vidéki kiküldöttek, végül a több száz főnyi munkáscapat. Oldalt beláthatatlanul hosszú sorokban a kíváncsiak s a velünk rokonszenvező kath. népszövetségek.

Az egyesületben a központ nevében Román Nándor, az alföldi keresztény szociálisták titkára, a vidékiek nevében Mészáros Béla üdvözölte a zentai öntudatos keresztény munkásságot; majd zászló alatt a Szent Szív templomába vonultak, hol Vermes Gyula káplán mondott ünnepélyes szent misét.

A délelőtti nagygyűlés.

Mise után vagy jó óra múlva Mészáros Béla elnöke alatt az előirt program alapján tartották meg a zentai s vidéki kiküldöttek jelenlétében az első bácsmegyei nagygyűlést.

Jelen voltak: a Szabadka (belvárosi) keresztény Szociális Egyesület képviselőiben Zsulyevics Mátyás nyomdász, továbbá Mészáros Béla diszelnök, Román Nándor titkár, a szállási egyesületek képviselőiben Govorkovics István szatócs, Martonosról Szeifrid József, Adáról Lázár András (elnök) ifj. Árpási János (titkár), Csurdi András és Szabó Árpád, Moholról Lucsik József (elnök) Böhm Jenő (titkár), Vörös Mátyás (II. titkár), Vörös János (jegyző), Patyi Pál (pénztáros), Bali András, Edes János és Rafai András, Csantavérről Tóth-Bagi Péter és a Zentai Keresztény Szociális Egyesület színe java s a zentai intelligencia több tagja élén a kath. Népszövetség elnökével dr. Boromissza János ügyvéddel. Az újvidékiek és a Jánoshalmiak táviratilag üdvözölték a nagygyűlést s mentették ki távolmaradásukat. A két sürgöny szövege ez: „Az Újvidéki Keresztény Szociális Egyesület ma tartja nyári nagy ünnepélyét, azért nem képviseltette magát, de bácska első ipari és kereskedelmi városának keresztény érzelmű munkássága örömmel üdvözlé Zentán egybegyűlt testvéreit: Küzdjétek és bizva-bizatok, mienk a jövő. Valentényi Mihály elnök és Budanovich Lajos titkár.“ „A megvetett kismembek jövőjeért, szabadságáért s jogaiért küzdő Krisztusban egybegyűlt keresztény elvtársakat üdvözöljük. Jánoshalmiak.“

A nagygyűlést Lakatos Géza dr. üdvözlő a központ nevében s felkéri az egybegyűlteket alkossák meg a bácskai keresztény szociális egyesületek megyei szervezetét. A nagygyűlés dr. Lakatos indítványát a magáévá teszi s a megyei szervezet elnökül Mészáros Béla szabadkai káplánt, társelnökkül és segítő társakul, Román Nándor titkárt, dr. Veréb Gyula szabadkai ügyvédet, Szeifrid József martonosi tanítót s Vermes Gyula zentai káplánt választja meg.

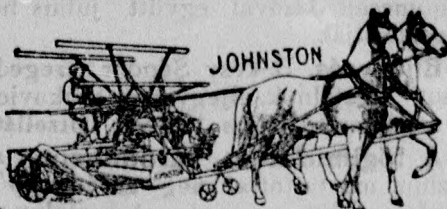
Ezután Szeifrid József tartja meg előadását a keresztény hitelszövetkezetekről, mint egyedüli népmentő eszközökről. Népies stílusban s a mindennapi életből merített példákkal világítván meg tárgyának igazságát indítványozza: mondja ki a nagygyűlés, hogy a keresztény szociális egyesületek mellett hitelszövetkezeteket is fog életbe léptetni, s hogy ezt minden keresztény szocialista érzelmű papnak és tanítónak kötelességévé teszi. Eltrevaló indítványát egyhangu lelkesedéssel fogadta el a nagygyűlés. Előadását hosszas vita követte, a melynek végső gyakorlati következtetése az volt, hogy a gazda és a munkás közötti jó viszony helyreállítására igen jó eszközök: a felvilágosító népgyűlések s a hitelszövetkezetek. Az előbbieket élő szóval magyarázzák meg azt, hogy a keresztény érzelmű munkásság nem a gazdák ellen tör, a mikor jogait követeli, az utóbbiak meg tettel igazolják, hogy ellenkezőleg még a kiscgazdákon is akar segíteni.

A nagygyűlés elfogadta, ifj. Árpási János ama indítványát is, mely szerint a bácsmegyei egyesületek belépnek a Gazdaszövetségbe: részben hogy ezzel is kimutathassák, hogy a keresztény szociálisták nem ellenségei a gazdáknak, részben meg hogy gazdasági ismeretekben bővelkedő fűzeteiből hasznos gazdasági ismereteket meríthessenek.

A második előadó dr. Lakatos Géza volt. A keresztény szociális mozgalmak — ugymond — rövid öt év leforgása alatt tekintélyes számú munkásságot sorakoztattak a keresztény szociálisták hófehér zászlaja köré. S ez a mozgalom tekintélyében ma már ott áll, hogy felszentelt püspökök is nyíltan keresztény szociálistáknak vallják magukat. Majd röviden ismerteti a mozgalom jelen állását, mely sok reményt nyújt a jövőndő teljes győzelemre s indítványozza hogy dr. Várossy Gyula kalocsai érseket, mint a mozgalom fővédnökét s dr. Prohászka Ottokár, székesfehérvári püspököt, mint a keresztény szociálisták lánglelkű apostolát táviratilag üdvözöljék. Indítványának lelkes elfogadása után Vermes Gyula a nagygyű-

Bächer Rudolf Melichar Ferenc gépgyári raktára Szabadka, Raichl-palota.

Ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek az eredeti amerikai Johnston-féle fűkaszállót,

marokrakó és kéveköto aratógépeit,

szénagyűjtők, acélgereblyék, kapáló ekék, eredeti Melichar-féle Unikum-Drill vetőgépek, Bächer ekéket, kukoricamorzsolók, járgányok, valamint a gazdasághoz szükséges összes gépeket.

Manilla zsinegek gyári árban! 422-20-18

Kedvező fizetési feltételek! —> Olcsó árak! —< Árjegyzék ingyen és bérmentve!

ad.

lés nevében üdvözlí a keresztény szociális mozgalom jelen- és távollevő vezéreit s bizalmat saavaztat a Keresztény Szociálisták Országos Szövetségének s ezzel a nagygyűlés déli 1 órakor véget ért.

A délutáni népgyűlés.

A négy órára hirdett népgyűlés a széles időjárás miatt a városbana közgyűlési termében lett megtartva. A népgyűlésre ismét zeneszó mellett négyes sorokban vonultak fel elvbarátaink. Hosszu négyes sorokat nagy tömeg kísérte el a népgyűlési terembe s a mikor itt szép rendben elhelyezkedtek Ujvári Péter indítványára elnökké Balog Imre fazekas mestert, jegyzővé Nagy Károly városi díjnokot választották meg. Balog Imre üdvözlí a megjelenteket s átadja a szót Szaláncy Andornak, ki a mai politikai helyzetről oly talpraesett s a népek annyira a szája íze szerint való igazságokkal teli beszédet tartott, hogy beszédét nem egyszer szünni nem akáro helyeslés szakította meg s a végén tomboló éljenzés fejezte be.

A napirend második szónoka Román Nándor zamatos magyarsággal élénken megvilágította a zsidó sajtó tulkapásait s az erkölcsi métey terjesztőit, majd felhívta a minduntalan helyeslő hallgatóságot, hogy támogassa ezentul keserves filléreivel atisztességes irányu s a kisemberekért őszintén küzdő kath. sajtót.

A hatásos beszéd elhangzása után Kalmár Simon, feltűnési viszketegben szenvedő jogász gyerek a vörösek nevében szót kért, mit a vezetőség meg is adott neki, mindazáltal szóhoz nem juthatott, mert az igazságérző nép, melyet egy ily alkalommal Simonék galádul becsaptak, nem akarta őt meghallgatni. Persze jó lett volna egy két vörös frázist is elröppenteni s aztán a válaszádat disztelen orditózásokkal megakadályozni, mint az már egyszer Zentán megtörtént. De hát mikor a nép igazságérzete s a vörösek iránt érzett mélységes utálatával sokkal nagyobb, mint az ő szótartásuk.

Társasvacsora és táncvigalom.

A népgyűlés befejeztével elvbarátaink ismét egy csomóba verődtek s megháromszorodott négyes sorokban zeneszó mellett az egyesületi helyiségbe vonultak vissza, hol Mészáros Béla, Halasi József és Szaláncy Andor buzgó beszédeket intéztek a néphez. Érdekes volt Halasi József földmunkás talpraesett egyszerű beszéde, ki mint népvészér — ugymond — már az összes munkáspártok kártyáiba belétekintett s valamennyiről személyesen meggyőződött, hogy egytől-egyig hamis kártyások, a kik nem a nép érdekeit tartják szemök előtt, hanem folyton és kizárólag a saját feneketlen zsebkre dolgoznak. Csak a keresztény szociálistust találta igazi munkáspártnak, a mely önzetlenül küzd az igazi munkásjogok érdekében. Ertelmes és érdekes előadását lelkesen megtapsolták. Este 200 teritékü társasvacsora és táncmulatság volt az egyesületi helyiségben. Lelkes felkészültkben és széles jókedvben persze nem volt hiány.

A fesztelen jókedv s a nagygyűlés sikere felett érzett öröm a késő reggeli órákig tartotta össze a mulatozókat, kik között a zentai társadalom minden osztálya képviselve volt. Különösen kiemelendőnek tartjuk a zentai tanító kart, mely nagy buzgósággal mindenkor kiveszi a maga részét a szociális munkából s mindig ott van, a hol nép érdekeiről van szó. w.

Katholikus Népszövetség Bácskában.

— Saját tudósítónktól. —

Temerin.

E hó 28-dikán, vasárnap végre Temerinben is megalakult a Katholikus Népszövetség. A megalakulást alig várta a község lakossága és az érdeklődés annál nagyobb volt, mert a megalakulásra a központ hírvés kiküldöttéit is várták.

A kiküldettek: Szmrecsányi György országgyűlési képviselő és Beniczki Odön, meg is érkeztek. Leirhatatlan lelkesedéssel fogadták őket. Diszes bandérium lovagolt a menet élén, hosszú kocsisor kísérte a megérkezetteket.

A disznagygyűlés fél 11 órakor kezdődött. Az elnöki megnyitót Mihályovics Endre, országgyűlési képviselő mondotta el majd Beniczki Odön és Szmrecsányi György országgyűlési képviselők ismertették a népszövetséget. Beszédek leirhatatlan lelkesedést keltettek.

Helyi igazgatónak megválasztották Mihályovics Endre országgyűlési képviselőt, akinek zárószava után a gyűlés szétoszlott.

(H. I. földműves.)

Monostorszeg.

Lelkes hatású gyűlés keretében alakult meg végleg június 28-án Monostorszegen a Katholikus Népszövetség. A nagy térségű templomudvar csak úgy rajzolt az összegyülekezett nép apraja-nagyjának bucsunap előtti, diszes, egyszerű, s mégis sok választéku ünnepi köntösétől.

A gyűlés letenye után kezdődött.

Schoblocher György bezdáni káplán nyitotta meg komolyhangu, fölébresztő beszéddel magyarul. Többek között hangsúlyozta, hogy manap már türelmességből, elnézésből, kéz és karnak ölbetevéséből, a kemence mögötti guggolásból, puszta nagylelkűségből, semmivetésből, stb. nem élünk meg. Tehát szükséges az egység, az összetartás erejét érvényesíteni mindenütt a közéletben, ahol ügyeinkről van szó. De ép ez a Népszövetség mibenléte.

Utánna Hegedüs Benjámín káplán és helyi igazgató ismertette lelkes, átértett, élénk beszédben a Katholikus Népszövetséget, hogy tudniillik az valóban a nép anyagi és erkölcsi javát van hivatva megvédeni, előmozdítani. A közbeesett zsivíók-ból nyilván kitetszett, hogy a szónok kedélyes alakban nyujtotta az orvosságot. Szívesen is vették. Valóban élvezet volt nézni azt a rokonszenves derék bunyevác népet, és az egész valójukon előmlő feszült figyelmeket és lelkesüléseket.

Látva ezt a hangulatot, kívánatos mindenképen, hogy valamint magyarban és németben, úgy bunyevác nyelven is jelenjenek meg a népszövetségi iratok folytatógos füzetek.

Végezetül kimerítő német beszédben hangoztatta Schoblocher káplán a szervekedés mindennél előbbrevaló szükségességét, ha nem akarjuk, hogy minden téren még inkább visszaszorítsanak minket, — ha azt akarjuk, hogy a közlegő mérkőzés idején vesztesek ne legyünk.

Tíz csoportvezető választásával a gyűlés lelkesedéssel oszlott szét. Számos új tag sorakozott a Népszövetség zászlaja alá.

Schoblocher György.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága e hó 27-dikén tartotta meg, Fernbach Károly, főispán elnöklete alatt, évnegyedes rendes közgyűlést.

A közgyűlés megnyitása után Milkó Ignác, óbecsei járási orvos mellére tüzte a főispán ur Ofelsége által az orvosnak, érdemei elismereséül adományozott lovagkeresztjét a Ferenc József rendnek, amit Milkó meghatottan köszönt meg.

Ezután Latinovits Pál, nyugalmazott főispán arcképének leleplezése következett. A volt főispán érdemeit Eördögh Elemér plébános méltatta lendületes, tartalmas beszédben, amely után a közgyűlés Latinovicsot táviratilag üdvözlölte.

Fontos tárgya volt a közgyűlésnek a bácsi kath. templom renoválásának elhatározása. A közgyűlés elhatározta, hogy e nagyértékű műemléket a vármegye a műemlékek országos felügyelőségének vezetése alatt a saját költségén restauráltatja.

Ezután a közgyűlés a napirendre tüdőtt ügyeket tárgyalta le.

A zombori legényegylet fölvatási ünnepéye.

Kevés legényegylet dicsekedhetik olyan szép kezdettel, mint a zombori, melynek felszentelési ünnepéye folyó hó 28-án ment végbe. Az érsek bökzúsége valóságos palotát emelt a legények számára, ahol nyugalmas otthonra, kellemes szórakozó helyre és fáradságos napi munkájok után valóságos asyllumra találhatnak az életpályájukra komolyan készülő fiatal iparosok.

A fölvatásnak egyházi funkcióit dr. Steecz György kalocsai kanonok végezte fényes segédlettel. Ezután következett a diszközgyűlés Budai Gerő hittanár és legényegyleti elnök vezetése alatt. A legényegylet pompás, nagyterme egészen megtelt a helybeli intelligencia legmagasabb rétegeivel és örömmel konstatalhattuk, hogy a legényegylet bölcsőjét Zombor társadalmának színe java ringatta.

Ilyen ragyogó publikumot egy katolikus intézmény megindításánál csakis olyan városban láthatunk együtt, melynek értelmiségi vezérelemei a katolikus kulturmozgalmak iránt melegen érdeklődnek és bátran előlegezik neki azt a jól megérdemelt bizalmat, hogy a szeplőtelen hazafiságnak és tiszta erkölcsösségnek nemes misszióját fogja minden irányban szolgáltni, mert hisz ez a katholicizmusnak legfönségesebb ételfeladata és legesalhatatlanabb ismérve.

Hogy ne részletezzük, ott láttuk a főispánnak élén a városnak összes értelmiségét, vidékről dr. Margalics Ede egyetemi tanár s a központi legényegyletnek küldöttségét.

A diszközgyűlésnek fénypontja Kleiner Nándor hitoktatónak diszbeszéde volt. Ez a fiatal és tehetséges pap szónoki vénájának hatalmas erejével elragadólag beszélt az iparnak helyes irányáról s arról az ideálisan szép állapotról, melyet a munkának és erénynek összmüködése szükségképen létesít. Beszéde végén lehullott a lepel dr. Várossy Gyula kalocsai érsek életnagyságu képéről, mire az iparosdalárda az „ecce sacerdos magnus“-t énekelte szép praecisítással.

Este szindarabot adtak elő a legények nem kisebb érdeklődés mellett is dicsőségre való eredménnyel.

Ilyen fényes kezdet remélnünk engedi, hogy a zombori legényegylet további működésében is koszorujának fogja a babérokat szedni.

H I R E K.

Tájékoztató.

Julius 4. A szabadkai daleyeseület táncocai egybekötött hangversenye Palison.

Julius 19. A műpártolók körének mükedvelő előadása az Erzsébet-szobor-alap javára a Kath. Legényegylet disztermében. Utánna tánc.

— **Adományozás.** A Szabadkavidéki Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság utólag 20 koronát adományozott az iparos tanoncok jutalmazására, mely némes lelkü adományért ez uton mond köszönetet az iparos tanonciskola igazgatósága.

— **Országos orvosi kongresszus Zomborban.** Zombor város törvényhatósági bizottsága felkérte a szervező bizottságot, hogy az országos orvosi kongresszust, szeptember hó 5-én és 6-án Zomborban tartsák meg. A kongresszus után a tagok tanulmányi kirándulásra mennek Boszniába.

— **Dohányterület kimérése.** Figyelmeztetjük a dohánytermelőket, hogy a dohánytermelésre szánt terület kimérését a pénzügyörök a polgármester ur megbízottjával, Kuluncsics Jásóval együtt július hó 7-ig foganatosítják.

— **Eljegyzés.** Békésy Sándor szegedi államvasuti hivatalnok eljegyezte Sinkovics Simon városi tanító bájos leányát Gizellát.

— **A főgimnázium záróünnepé.** A főgimnázium ma tartotta meg záróünnepét méltó befejezéséül a tanévnek, melynek

eredménye ékes czáfolata mindazon vádakra, melyeket oly alaptalanul szornak főgimnáziumunk ellen. Az annyiszor megbántott tanári karnak a záróünnep és az iskolaév eredménye a legnagyobb elégtétel. Köszőlányi Arpad igazgató paedagógia szempontból is figyelemreméltó megnyitó beszéde után az ifjuság szereplése következett. Valamennyien dícséretet érdemeltek ki. Különösen elismerés illeti Klazsik Lehel énektanárt, aki az ifjusági karral valóságosan remekelt.

— **Halálozások.** Két közszeregetben álló iparost ért súlyos csapás: mindkettőnek a felesége halt meg. Andrassy Sándor, bádogos felesége szombaton este még becsukta az üzletet azután hazament. Otthon éjszaka szívrohamban hirtelen elhunyt. Temetése vasárnap délután volt. A másik fájdalomtól sújtott iparos Bartek Károly rézműves, kinek felesége Fehér Julianna hétfőre virradó reggel hunyt el, hosszas szenvedés után. Temetése ma, kedden délután négy és fél órákor volt.

— **A főkapitány ur figyelmébe.** Kapunk két levelet, melyeknek tartalmát sürgősen ajánljuk a főkapitány ur figyelmébe. Az első levél a következő:

„T. Szerkesztőség, kérem e néhány sorok közérdekéből leendő közlését. Az osztrák-magyar bank épületének Jókay-utcai oldalán az eresz alatti díszletek leválóféiben vannak, úgy hogy az arra járókat agyonütéssel fenyegetik. Az egyik nagy dísz egy asszony előtt esett le közvetlenül, s csak a gondviselés őrizte a szegény asszonyt, hogy agyon nem ütötte. A többi díszletek is minden pillanatban leeshetnek.“

A második levél a következő:

„Tek. Szerkesztő ur, fura kis dolgot tapasztaltam a zsidó templom előtti ugynevezett park kerítésén. Szeges dróttal van körülfontva. Mikor a tolongásban a piacra mentem az egész ruhámat lehasította a kerítés drótja. A károm, új ruha volt rajtam, épen nyolc forint. Bizony, a város közepén, a piac mellett ilyen kerítés még sem való park köré. Egy károsult háziasszony, aki maga kénytelen bevásárolni.“

— **Hivatalvesztés.** Jordán Béla karmári községi jegyző ellen több rendbeli fegyelmi vétség miatt hivatalos eljárás indult meg. — A közigazgatási bizottság 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Erre ítélet ellen a terhelt felebezéssel élvén, a belügyminiszter hivatalvesztésre ítélte. A helyettesítéssel Petrekánics Antal, bajmoki községi másodjegyzőt bizta meg a bácsalmási főbíró.

— **A községi polgári leányiskola záróünnep.** Szép záróünnepélyt rendezett a polgári leányiskola vasárnap délután a Pest-szálloda nagytermében. Az iskola növendékei megmutatták, hogy az intézet tanári kara céltudatosan oldja meg nehéz feladatát. Valamennyien kitűnően feleltek meg szerepeiknek. Különös elismerés illeti az intézet igazgatóját Kovács Antalnét. Ő az első, aki a tanév nehéz munkáját a tanítás és nevelés szellemének megfelelő ünneppel zárta be.

— **Halálozás.** Czettl Katóka özv. Czettl Lőrincné leánya e hó 27-én délután hosszú szenvedés után Bajmokon elhunyt. Temetése a községi lakosok óriási részvételével e hó 29-én délután történt meg.

— **A hü szolga kitüntetése.** Gyönyörű jelenetek voltak szem- és fültanúi a szondi polgárok. Sok szemben az örömkönyvek csillogtak, midőn a földművelésügyi miniszter megbízásából Vujevich Lajos főbíró mult csütörtök 9 órákor Schibl Józsefnek átadott egy díszoklevelet és 100 koronát — elismerésül azon érdemeinek a melyekkel a magas minisztérium figyelmét is magára vonta 42 évi hűséges, becsületes szolgálatával. A főbíró megható szavai után Fernbach Bálint szondi földbirtokos a Fernbach család nevében fejezte ki elismerését, üdvözlését és köszönetét a hü szolgának. Utána pedig Gröber Ferenc a jelen levő polgároknak úgy az esemény jelentőségét, mint pedig a főbíró és Fernbach Bálint szavait sokac és német nyelven tolmácsolta.

— **Megszökött lelencek.** A bajai csendőrség táviratilag értesítette a szabadkai rendőrséget, hogy az ottani lelencházból kilene 13—14 éves gyermek megszökött. Utjukoldja Budapest. A csendőrség kéri rendőrségünket, hogy a lelenceket, ha Szabadkára kerülnek, tartóztassa le.

— **Kézrekerült tolvaj.** Kertész Ignác, szabadkai kereskedő, panaszt emelt a rendőrségnél, hogy a lakásán a szekrényéből ismeretlen tettes 72 kor. néhány fillért ellopott. A rendőrségnek sikerült a tolvajt Tóth Anna, Kertész volt eselédjének a személyében letartóztatni. A pénz egy részét is megtalálták. Minthogy a tolvajnak nincs foglalkozása, letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Betöréses lopás.** Horgoson történt hétfőn délután Kraicsák községi irnoknak nem lévén mulatozásra pénze, gondolt egyet és feltörte a Keller kollegája szekrényében őrzött betegségyűző pénztárat, de oly tapasztalatlan ügytelenséggel, hogy a csendőrség a községi rendőrség kihallgatása után egyenesen őt fogta gyánuba. Nem télt bele egy óra sem és már megkerült a pénz, mely otthon a kukorica tövében elásva busan azon töprengött, hogy miért is kellett neki a vasládából a föld alá kerülnie. A másik perében már okmánylopás és okmányhamisítás is rábizonyult Kraicsákra, mire a csendőrség pártfogás alá vette, hogy illő jutalomban részesítse. Megjegyzendő, hogy a tettest házaló koldulás közben szánták meg a jó emberek és választották három hét előtt az irnoki állásra. Igaz, hogy akkor sokkal jámborabb képe volt.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott bánattól megtört szívvel mondom úgy a magam, mint a hozzám tartozók nevében halás köszönetet mindazoknak — s közöttük a szabadkai általános ipartestület mélyen tisztelt Elöljáróságának, valamint az ipartestületi dalárdának is — kik felejtethetetlen nóm elhalálozása és temetése alkalmával mérhetetlen fájdalomukat megjelenésükkel és szíves részvételükkel enyhíteni iparkodtak.

Szabadka, 1908 június hó 30-án.

Andrási Sándor

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a mult tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafiás nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-17

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Száz lánc gabona leégett.

Nagy szerencsétlenséget okozott tegnap a vonat mozdonya a nagy szárazságban a szabadkai és esantavéri határban. A talpon álló búzát meggyújtotta s a szabadkai és esantavéri határban is ötven-ötven láncnyi területen elégett a buza.

Szabadkán a Tuki-ugarokban Kovács Oskolás Lajos, Raetzko Mihály, Sinkovics Ferenc s még néhány szabadkai lakos földjén égett le a buza.

Olyan esetekben, ha a gabonát a vasut mozdonya gyújtja föl, kártérítéssel a vasut tartozik. Epen ezért még tegnap bejelentették a szabadkai osztálymérnökségnél a tüzet, kérve a helyszíni szemlét. Az osztály-

mérnökség azonban megtagadta a szemlét, amiért táviratilag feljelentették úgy a kereskedelemügyi minisztériumban, mint az államvasutak igazgatóságánál.

Csantavéren a szabadkai uradalmi földeken gyújtotta föl a mozdónyból kivetődő tűz a gabonát. Vagy ötven láncnyi területen szegény bérlők búzája égett le. Szabadkától táviratilag kértek segítyt, de minthogy a vasut nem adott különvonatot, a tüzoltóink nem vonulhattak ki.

Utleirások, Kalauzok

Baedeker, Griebén és Mayer-félc

kiadásban kaphatók

HEUMANN MOR

könyvkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrösczy Ernő.

154

Igenis, van, még pedig egy asszony. Térdénélva imádkozik ott, fejét oly mélyen hajtja le mellére, hogy meg sem is ismerni. De most, hogy lépteiket hall a háta mögött, hirtelen fölveszi fejét — Donna Micaela.

Első pillanatra megriadtán, félve tekint körül, mintha csak menekülni akarna innen. Donna Eliza is meghökkenve bámul arra felé s úgy néznek most farkasszemű, mintha életükben sem látták volna egymást. Végre Donna Micaela lágyan, szelíden szólítja meg őt.

— Azért jöttél, hogy imádkoznál érte?

Látják aztán, mint húzódik Micaela félre, hogy Donna Eliza szemtől-szembe állhasson a képpel.

Donna Eliza kezében annyira reszket a lámpás, hogy kénytelen letenni oda a földre, hangja fátyolódott, gyenge, mikor megkérdi sógornőjét:

— Volt itt ma már kivüled más is, Micaela?

— Nem, nem volt itt senki.

Donna Eliza kezével a fal felé kap, hogy össze ne essék. Micaella sietvén odaugrik hozzá, s karjaiban fogja föl.

— Uj le! Uj le! — biztatja az asszonyt.

Odavezeti az oltár lépcsőjéhez s melléje térdel. „Hát annyira rosszul van ő? Tán imádkoznánk érte újra?“

— Micaela, — feleli Donna Eliza, — azt hittem, hogy nagy bánatomban itt segítségre találok majd.

— Hogyne! Meglásd, hogy úgy lesz, a mint hitted.

— Almot láttam. Almomban a Krisztuskép látogatott hozzám s meghagyta, hogy ide a templomba jöjjenek.

— Minket is számtalanszor meghallgattott már.

— Akkor aztán így szólt: Te szegény, szerencsétlen asszony! Fogadd el menyednek azt a nőt, ki ott kint templombomba térdénélva imádkozik hozzám s Gaetano visszanyeri egészségét újra.“ (Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

H. B. Monostórszeg. TESSÉR a központot szoritani; mi is boszankodunk.

Kiadó nyári lakás

Palicsfürdőn,

mely áll 4 szobából és egy konyhából, együttesen és egyenként is

kiadó. 447-8-1

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

A nyári szünidőre **kézimunka iskolát** nyitok. Elvállalok tanítványokat 6 évesektől kezdve mindennemű **kézimunkára** csekély 4 korona havi díjért.

Ruha- és fehérnemű varrást is tanítok.

Tudakozódni és a tanulást megkezdeni lehet **július elsejétől mindennap I. kör, Katona-utca 401. sz. alatti lakásomon.**

Lackner Emilia,
345-1-1 okleveles kézimunkamesternő.

A városi tűzoltó laktanyával szemben 446-30-1

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

Kitünő minőségű
világos siller és vörös BOR

24 krajcárért literenkint

eladó

özv. Tumbász Gergelynéél.

Ugyanott kiadó ház

nagy korcsma- vagy bolt helyiséggel

Zombori-ut 425. szám alatt.

443-3-2

Haszonbérlet.

Szabadka város határában, Felsőkelebián, a mélykúti országút mindkét oldalán, néhai báró Rédl Béla volt birtokához tartozó és 195 lánkot tevő földbirtok-rész **1908. évi október hó 1-étől 12 évre haszonbérbe adatik.**

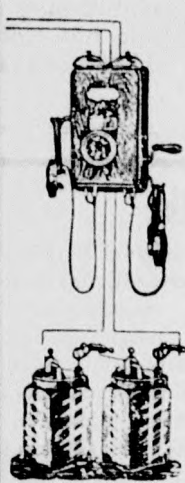
A bérleti feltételek, valamint a bérletre vonatkozó felvilágosítás Kelebián, az uradalmi irodában bármikor megszerezhető.

448-3-1

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

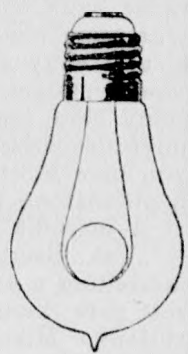
V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-12

Vizvezeték- és fürdőberendezések a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és díszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltzatok, tetők, templomboltzatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-csatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSÖVEK.

Kerámít és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

:- szemben. :-

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, vizzartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-46

VAKOLATI KŐPOR.

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít. Egy nagy tégely I kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán.

416-22

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.